

PREDSTAVITEV IZBIRNIH PREDMETOV

Šolsko leto 2025/26

8. APRIL 2025
OSNOVNA ŠOLA STRAŽIŠČE KRANJ
Šolska ulica 2, Kranj

IZBIRNI PREDMETI V TRETJI TRIADI ZA ŠOL. LETO 2025/26

Da bi učencem v zadnjem triletju devetletke obogatili ponudbo obveznega programa in jim omogočili poglobljanje znanj na tistih področjih, kjer se čutijo močni ali pa jih to področje posebno zanima, predvideva predmetnik še izbirne predmete.

Predmeti so razporejeni v dva sklopa in sicer družboslovno – humanistični in naravoslovno – tehnični. Šola mora ponuditi pouk iz najmanj treh predmetov družboslovno – humanističnega sklopa in najmanj treh iz naravoslovno – tehničnega sklopa.

Šola ponuja nabor predmetov, ki jih predstavljamo v nadaljevanju, organizirali pa bomo le tiste, za katere se bo odločilo zadostno število učencev v skladu s Pravilnikom o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole.

Učenec izbere **dve uri pouka** izbirnih predmetov **tedensko**, lahko pa tudi **tri ure**, če s tem soglašajo njegovi starši.

Pouk izbirnega predmeta je na urniku eno uro tedensko, razen drugega tujega jezika, ki je na urniku dve uri na teden. Nekatere vsebine lahko tečejo izjemoma tudi strnjeno izven rednega urnika, vendar največ v obsegu 8 ur. Obisk ur izbirnih predmetov je obvezen, predmeti se ocenjujejo s številčno oceno od 1 do 5.

Svetujemo vam, da skupaj z otrokom dobro premislite in izberete predmet, pri katerem bo otrok lahko glede na svoje sposobnosti in interese čim uspešnejši.

Predmete delimo na:

- triletni predmeti (učenec jih lahko izbere za vsa tri leta);
- triletni predmeti, lahko tudi krajši (učenec jih lahko izbere za tri leta ali manj);
- enoletni predmeti, vezani na razred (učenec jih lahko izbere samo v določenem razredu);
- enoletni predmeti (učenec jih lahko izbere samo eno leto).

Opomba:

Učenec, ki je v letošnjem šolskem letu obiskoval enoletni predmet, tega predmeta v naslednjem šolskem letu **NE** more še enkrat izbrati.

Oprostitev obiskovanja izbirnih predmetov

Učenec, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je lahko oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih. Učenec je lahko v celoti oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih ali pa le pri eni uri tedensko.

Starši po vpisu v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto osnovni šoli posredujejo **pisno vlogo**, ki ji priložijo **potrdilo o vpisu** (Pravilnik o dokumentaciji v OŠ – UL RŠ št 61/12, 6. čl., 2 t.) njihovega otroka v glasbeno šolo z javno veljavnim programom. V vlogi navedejo, ali želijo, da je učenec oproščen pouka izbirnih predmetov v celoti ali le ene ure tedensko (primer vloge je na zadnji strani te publikacije). Ravnatelj odloči o oprostitvi obiskovanja izbirnih predmetov za posamezno šolsko leto.

Katalog izbirnih predmetov, ki jih za naslednje šolsko leto ponujamo učencem sedmega, osmega in devetega razreda osnovne šole:

Družboslovno-humanistični sklop

Triletni predmeti

Drugi tuji jezik: Nemščina I, II, III

Drugi tuji jezik: Francoščina I, II, III

Triletni predmeti, lahko tudi krajši

Verstva in etika: Verstva in etika I

Vezenje 1 - Osnovni vbodi in tehnike vezenja

Vezenje 2 - Slikarski, marjetični in gobelinski vbodi

Enoletni predmeti, vezani na razred

Likovno snovanje I, II in III

Retorika

Državljska kultura

Geografija: Življenje človeka na Zemlji

Enoletni predmeti

Slovenščina: Gledališki klub

Umetnostna zgodovina: Kaj nam govorijo umetnine

Naravoslovno-tehnični sklop

Triletni predmeti, lahko tudi krajši

Računalništvo: Urejanje besedil

Računalništvo: Multimedija (predhodno obiskovanje UBE)

Enoletni predmeti

Obdelava gradiv: Les

Rastline in človek

Sodobna priprava hrane

Šport za sprostitev

Šport za zdravje

Izbrani šport – odbojka

Izbrani šport – košarka

Izbrani šport – nogomet

Kratke predstavitve predmetov

DRUŽBOSLOVNO-HUMANISTIČNI SKLOP

NEMŠČINA I, II, III

Nemščina je izbirni predmet, ki se izvaja dve uri tedensko v 7., 8. in 9. razredu.

Zakaj naj učenci izberejo nemški jezik?

- Ker se tujega jezika učimo na zabaven način.
- Ker je učenje nemščine dobra naložba za prihodnost in nam omogoča širše možnosti izobraževanja.
- Ker pri nemščini razvijamo svoje komunikacijske sposobnosti.
- Ker spoznavamo nove kulture.
- Ker z znanjem še enega jezika lažje razumemo materni jezik in druge tuje jezike.

Pri pouku obveznega izbirnega predmeta Nemščina se bodo učenci naučili sporazumevanja v vsakdanjih situacijah. Učenci bodo razvijali vse jezikovne sposobnosti, tj. slušno in bralno razumevanje ter govorno in pisno sporočanje. Ker si želimo uporabnega znanja, bomo obravnavali splošne teme, ki so povezane z učenci in njihovim okoljem. Želimo, da bi tuji jezik služil predvsem kot uporabno sredstvo sporazumevanja. Pouk bodo spremljale tudi didaktične igre, tematske ure, kvizi ipd. Znanje bomo nadgrajevali.

Vsako leto spoznamo delček nemško govorečih dežel in zato enkrat v šolskem letu organiziramo ekskurzijo v Avstrijo, ki nam omogoča svoje znanje preizkusiti v živo.

FRANCOŠČINA I, II, III

Francoščina je izbirni predmet, ki se izvaja dve uri tedensko v 7., 8. in 9. razredu.

Zakaj naj učenci izberejo francoski jezik?

- C'est utile de parler des langues étrangères. 😊
- Učenje francoščine je zabavno.
- Francoščina je poleg angleščine najpomembnejši jezik diplomacije.
- Francoščina je jezik prelepih pesmi, mode, kulinarike...
- Francoščina je romanski jezik, ki jo govorimo v 29 frankofonskih državah, med drugim v Franciji, Belgiji, Luksemburgu, Švici in Kanadi.

Pri pouku obveznega izbirnega predmeta Francoščina se bodo učenci naučili sporazumevanja v vsakdanjih situacijah. Učenci bodo razvijali vse jezikovne sposobnosti, tj. slušno in bralno razumevanje ter govorno in pisno sporočanje. Ker si želimo uporabnega znanja, bomo obravnavali splošne teme, ki so povezane z učenci in njihovim okoljem. Želimo, da bi tuji jezik služil predvsem kot uporabno sredstvo sporazumevanja. Pouk bodo spremljale tudi didaktične igre, tematske ure, kvizi ipd. Znanje bomo nadgrajevali.

shutterstock.com · 326920793

VERSTVA IN ETIKA I

<p>ZAKAJ ?</p>	<p>AKTUALNO, ZANIMIVO, KORISTNO</p> <p>Naraščajoča odprtost in povezanost sveta ter svobodno gibanje ljudi in idej omogočajo, oziroma zahtevajo boljše poznavanje drugih kultur, verstev in verskih tradicij ter medsebojno spoštovanje med ljudmi različnih verskih in neverskih nazorov.</p>
 <p>PASHA SIDARTHA REINKARNACIJA ARABESKE TORA TORI VATIKAN...</p>	<p>SPOZNAVALI BOMO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - različna verstva sveta (KRŠČANSTVO, ISLAM, HINDUIZEM, BUDIZEM ...) - nastanek najbolj razširjenih verstev, njihovo razširjenost v svetu in pri nas - ustanovitelje verstev ter njihova božanstva - verske voditelje, duhovnike, redovnike - svete knjige in simbole - verske stavbe in svete kraje <p>PRIMERJALI BOMO: - verske nauke in sporočila verskih knjig - verske običaje, praznovanja in obrede</p> <p>Predmet nudi učencem možnost, da razširijo znanje o različnih verah sveta, ki ga že pridobijo pri obveznih predmetih. Verske tradicije vplivajo na naš način življenja in soočanjem s pomembnimi vprašanji o smislu obstoja in bivanja. Na ta način bomo lažje razumeli drugačne, bomo bolj mirno reševali konflikte in se med seboj spoštovali.</p>

Predmet je **TRILETEN**, vendar ga je možno obiskovati tudi **ENO ali DVE leti**. Vsako leto se obravnavajo različni tematski sklopi. Namenjen je učencem 7., 8. in 9. razreda. Vsebino bomo popestrili z obiski verskih objektov in skupnost (islamska molilnica, joga center, judovska sinagoga, pravoslavna cerkev, skupnost Hare Krišna, ljubljanska stolnica).

Drugačnost je pestra in bo. Pridi, spoznaj jo, razumi in jo uporabi za osebno rast.

LIKOVNO SNOVANJE

Likovno snovanje I za 7. razred
Likovno snovanje II za 8. razred
Likovno snovanje III za 9. razred

Na likovno snovanje v 8. in 9. razredu se lahko prijavijo tudi učenci, ki prej niso obiskovali tega predmeta.

Predmet učencu dodatno razvija ustvarjalne sposobnosti, ročne spretnosti, izvirnost, uri domišljijo in inovativnost. Vabljeni učenci, ki jim je ena ura rednega pouka likovne umetnosti premalo. Pouk obogatimo z ogledoma dveh razstav v bližnjih galerijah v popoldanskem času ali s celodnevno strokovno ekskurzijo, obogateno z umetniškimi vsebinami, ki ni obvezna. Predviden je učbenik Likovno snovanje 1, 2 ali 3.

VEZENJE 1 - Osnovni vbodi in tehnike vezenja

Vezenje 1 - Osnovni vbodi in tehnike vezenja za 7., 8. in 9. razred

Izbirni predmet Vezenje 1 je samostojni enoletni predmet, ki obsega 35 ur letno. Je družboslovno-humanistični predmet, pri katerem se prepletata razvijanje ročnih spretnosti in skrb za ohranjanje kulturne dediščine.

Učenci bodo spoznali osnovne vbode vezenja in z njimi izdelali prtičke in druge okrasne tekstilne izdelke. Razvijali bodo natančnost, ustvarjalnost, domišljijo in čut za estetiko.

VEZENJE 2 - Slikarski, marjetični in gobelinski vbodi za 8. in 9. razred

Izbirni predmet Vezenje 2 je nadaljevanje spoznavanja različnih vbodov vezenja in obsega 35 ur letno. Predmet prispeva pomembna znanja o naši kulturni dediščini, njenem obujanju in ohranjanju.

Učenci bodo spoznali enega najlepših vezilnih vbodov, ki omogoča način slikanja z nitjo, izdelovali cvetlične motive z marjetičnim vbodom in spoznali gobelinske vbode, s katerimi bodo izdelali stensko tapiserijo.

RETORIKA

RETORIKA je izbirni predmet, namenjen učencem 9. razreda; predmet ima letno 32 ur.

Učenke in učenci s posebno pozornostjo razvijajo osnovne sporazumevalne spretnosti poslušanja in govorjenja, branja in pisanja v različnih govornih položajih. S spoznavanjem sestavnih delov retorične tehnike razumejo, kako lahko oblikujejo prepričljive govore. Naučijo se osnov javnega nastopanja in izražanja svojih stališč ter učinkovitega prepričevanja in argumentiranja.

DRŽAVLJANSKA KULTURA

Predmet je namenjen učencem 9. razreda; predmet ima letno 32 ur.

Predmet državljanska kultura se navezuje na obvezni predmet državljanska vzgoja in etika ter predstavlja poglobljanje in razširitev sposobnosti in znanj iz tega predmeta. Predmet državljanska kultura temelji na spoznavanju in razumevanju lastne nacionalne in kulturne tradicije, hkrati pa učence z medkulturnimi primerjavami seznanja z drugimi kulturami in družbenimi ureditvami ter jih vzgaja za medsebojno strpnost ter spoštovanje različnosti. Učenci v okviru predmeta spoznajo temeljne dokumente, listine in dogodke, ki so vezani na pojem človekovih in otrokovih pravic ter obravnavajo aktualne dogodke (tako domače kot mednarodne) in njihove odmeve v medijih. Eden izmed pomembnejših ciljev predmeta je razvijanje strpnosti do različnih kultur in verovanj posameznikov ali družbenih skupin, hkrati pa se učenci naučijo prepoznavati različne pojavnne oblike nepravilnosti, neenakosti in diskriminacije, pristranskosti, stereotipov in predsodkov ter kršitev posameznih pravic v konkretni situaciji.

ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI

Pri predmetu bomo na podlagi resničnih primerov spoznali življenje ljudi v različnih delih sveta – raziskovali bomo tropske deževne gozdove, monsunska območja, puščave, polarne pokrajine, vulkanska in potresna področja, gorovja in sredozemske pokrajine. S tem predmet razširja in dopolnjuje snov rednega pouka. Delo bo zelo raznoliko, saj bomo imeli potopisna predavanja, ekskurzijo, praktično delo (izgradnja makete vulkana) in še mnogo drugega..

GLEDALIŠKI KLUB

Gledališče razvija veščine in spretnosti, ki so stare toliko kot človeštvo, in mlade toliko, kolikor je star najmlajši otrok. Veščine igranja uporabljamo (tudi) v vsakdanjem življenju.

Gledališki klub je **enoletni izbirni predmet** in je namenjen učencem **sedmih razredov**.

Spoznavali bomo **značilnosti gledališča, razvoj gledališča** od antičnega in elizabetinskega do sodobnega. Spoznavali bomo različna **dramska besedila**, si ogledali **predstavo** profesionalnega gledališča in se urili v **gledaliških veščinah**. Poudarek bo na **improgleдалиšču**, v katerem lahko vsak najde svoje močno področje. Učenci se bodo tudi sami preizkusili kot **igralci, režiserji, dramaturgi, lektorji, šepetalci ...** Poigrali se bomo z **izdelovanjem gledaliških kostumov** in **maske, oblikovanjem scene** ter **izborom glasbe**.

Naš cilj je **pripraviti lastno lutkovno predstavo in kamišibaj**. Otroci bodo pri tem vadili **jasen in lep govor** ter se (na)učili **sproščeno in suvereno nastopati v javnosti**.

UMETNOSTNA ZGODOVINA – Kaj nam govorijo umetnine

Izbirni predmet je namenjen učencem 7., 8. in 9. razreda

Umetnostna zgodovina je veda, ki obravnava zgodovino idej in njihov izraz v likovnih zvrsteh, zlasti arhitekturi, kiparstvu in slikarstvu. Učence vpelje v svet umetnostnih spomenikov od davnine do naših dni. Prek njih spoznavajo umetnost in kulturo domačega kraja in širšega okolja. Seznanijo se s pomembnimi stvaritvami preteklosti in si ustvarijo temelje za razumevanje sodobnih stvaritev. Ob tem razvijajo sposobnost razumevanja likovnih umetnin in izražanja svojega mnenja o njih.

NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI SKLOP

RAČUNALNIŠTVO

Računalništvo je naravoslovno-tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci spoznajo osnovne zakonitosti računalništva ob neposrednem delu z računalnikom, kar jim odpira možnost, da pridobijo tista temeljna znanja računalniške pismenosti, ki so potrebna pri nadaljnjem izobraževanju in v vsakdanjem življenju.

Pri izbirnem predmetu računalništvo – urejanje besedil, pridobijo tista osnovna znanja, ki so potrebna za razumevanje in temeljno uporabo računalnika. Pri predmetu multimedija se ta znanja nadgradijo, poglobijo in razširijo. Torej učenci **prvo leto obiskovanja** izbirnega predmeta **izberejo urejanje besedil**, v drugem letu pa multimedijo (8. in 9. r.).

CILJI, KI NAJ BI JIH UČENCI DOSEGLI:

- razvijejo sposobnost samostojnega iskanja informacij in reševanja problemov, oblikujejo stališča do pridobljenih informacij ter spoznajo in razvijajo komunikacijske zmožnosti
- razvijejo sposobnost učinkovitega in estetskega oblikovanja informacij;
- pridobijo temeljna znanja, spretnosti in navade pri učinkoviti in uspešni uporabi sodobne računalniške tehnologije;
- razvijejo sposobnost in odgovornost sodelovanja v skupini – timsko delo;

OBDELAVA GRADIV - LES

Obdelava gradiv: les je enoletni izbirni naravoslovno–tehnični predmet, ki obsega 35 ur letno. Izvaja se 1x tedensko.

Osnovno gradivo za izdelavo predmetov je les. Orodje in obdelovalni postopki so praviloma ročni, od strojev se uporablja le vibracijska žaga, električni vrtalni stroj in tračni ali kolutni brusilnik.

Pri delu si učenci samostojno bogatijo znanje z uporabo priročnikov in drugih virov informacij ter uporabljajo že osvojeno znanje iz predmeta tehnike in tehnologije ter znanja iz naravoslovnih predmetov.

Cilji

- Učenci načrtujejo predmete iz lesnih gradiv
- Izdelajo in uporabijo tehnično in tehnološko dokumentacijo
- Pri izdelavi načrtovanega predmeta uporabijo obdelovalne postopke
- Ugotavljajo osnovne tehnološke lastnosti gradiv in jih primerjajo med seboj
- Merijo z ustreznimi merilnimi pripomočki
- Spoznavajo sestavo in delovanje osnovnih orodij in strojev za obdelavo gradiv
- Iščejo podobnosti in razlike med orodji
- Izvajajo osnovne delovne operacije z ročnimi orodji in stroji ter spoznajo organizacijo delovnega mesta
- Se navajajo na smotrno organizacijo in planiranje proizvodnje
- Spoznavajo nevarnosti pri delu, izbirajo varnostna sredstva in upoštevajo ukrepe za varno delo
- Odkrivajo in razvijajo svoje sposobnosti, se navajajo na delov skupini in vrednotijo svoje delo in predmete dela
- Spoznavajo problematiko vpliva tehnike in tehnologije na okolje ter njegovega varovanja

RASTLINE IN ČLOVEK

Predmet RASTLINE IN ČLOVEK je enoletni izbirni predmet, namenjen učencem 7., 8. in 9. razreda. Predmet se izvaja v obsegu 35 ur, enkrat tedensko.

Predstavitev predmeta

Pri izbirnem predmetu rastline in človek učenci poglobijo in razširijo znanje o soodvisnosti rastlin in živali. S tem spoznajo tudi pomen rastlin v človekovem življenju in izoblikujejo pozitiven odnos do njih. Učenci bodo znanja pridobili z aktivnim, terenskim delom, torej z izkušnjami.

Vsebine predmeta so naslednje:

- UPORABNOST RASTLIN,
- RASTLINE V ČLOVEKOVI PREHRANI,
- ZDRAVILNE RASTLINE,
- RASTLINE V ŽIVALSKI PREHRANI IN V INDUSTRIJI,
- OKRASNE RASTLINE.

Splošni cilji predmeta:

- učenci poglobijo, razširijo in nadgradijo že osvojeno znanje pri osnovnem predmetu (naravoslovje ali biologija),
- trdneje povežejo teorijo z vsakdanjim življenjem,
- spoznavajo terenske in eksperimentalne metode dela,
- bolje spoznavajo značilnosti Slovenije, zlasti njeno vrstno raznolikost,
- poglobijo spoznanje o nujnosti varovanja narave in živih bitij v njej,

- tesneje povežejo biološko znanje v strokami in poklici, ki temeljijo na biološkem znanju.

SODOBNA PRIPRAVA HRANE

Predmet SODOBNA PRIPRAVA HRANE je enoletni izbirni predmet, namenjen učencem 9. razreda. Predmet se izvaja v obsegu 32 ur.

Predstavitev predmeta

Izbirni predmet Sodobna priprava hrane pomeni nadgradnjo vsebin pri predmetu gospodinjstvo, saj pouk temelji na praktičnem delu in pripravi hrane. Pri predmetu učenci in učenke pridobijo znanje o pomembnosti varne, varovalne in zdrave prehrane ter zdravih načinov priprave hrane..

Pri predmetu učenci in učenke:

- pridobijo in poglobijo znanje o prehrani z vidika zagotavljanja in ohranjanja zdravja,
- praktično pripravijo obroke, ki vsebujejo hranilne snovi, ki jih morajo vsebovati celodnevni obroki, da zadostijo potrebam organizma,
- se seznanijo s prehranskimi navadami in njihovim pomenom za zdravje človeka,
- se seznanijo s postopki priprave jedi,
- se seznanijo z elementi varnosti in čistoče pri delu v kuhinji.

Praktično delo obsega:

- pripravo in kuhanje hrane,
- pripravo in dekoracijo mize za različne priložnosti,
- bonton pri mizi,
- kakovost živil,
- osebno higieno pri pripravi hrane.

ŠPORT

Šola lahko ponudi učencem v okviru izbirnega predmeta *Šport* tri programe:

ŠPORT ZA SPROSTITEV
ŠPORT ZA ZDRAVJE
IZBRANI ŠPORT

7. razred: ŠPORT ZA SPROSTITEV (35ur)

Namen programa je približati šport učenčevim potrebam, interesom in željam, omogočiti spoznavanje novih športov in poudariti razvedrilni in sprostilni značaj športa.

Seznanjanje učencev s športi, ki so pomemben del sodobne športno rekreativne ponudbe: BADMINTON, NAMIZNI TENIS, POHODNIŠTVO IN GORNIŠTVO, KEGLANJE, PLEZANJE, DRSANJE.

8. razred : ŠPORT ZA ZDRAVJE (35ur)

Namen programa:

- nadgradnja vsebin rednega učnega načrta športa, s katerimi vplivamo na zdravje in dobro počutje učencev.
- izpopolnjevati športna znanja tistih športov rednega učnega načrta športa, ki nudijo možnost kasnejše priložnosti: ATLETIKA, ODBOJKA, KOŠARKA, PLES.

9. razred: IZBRANI ŠPORT – ODBOJKA (32ur)
IZBRANI ŠPORT – KOŠARKA (32ur)
IZBRANI ŠPORT – NOGOMET (32ur)

Učenci lahko izberejo **LE** enega izmed ponujenih izbranih predmetov.

Učenci razvijejo gibalne sposobnosti do stopnje, ki jim omogoča uspešno igranje izbranega športa.

Naučijo se osnovnih tehničnih elementov z žogo.

Učenci spoznajo šport in njegove značilnosti: pravila, sodniške znake in njihov pomen, možnosti tekmovalnega in rekreativnega ukvarjanja z izbranimi športi.

Obrazec – Oprostitev obiskovanja izbirnih predmetov

(Ime, priimek in naslov vlagatelja – staršev/skrbnikov)

Datum: _____

OSNOVNA ŠOLA STRAŽIŠČE KRANJ
Šolska ulica 2
4000 Kranj

Oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih zaradi vključitve v glasbeno šolo z javno veljavnim programom za šolsko leto 2025/2026

V skladu z 52. členom Zakona o OŠ prosim, da je učenec/ka _____
rojen/a _____ iz _____ (razred in oddelek v letošnjem šol. letu – 2024/25), oproščen/a:

- a) ene ure pouka izbirnih predmetov
- b) pouka izbirnih predmetov v celoti.

(ustrezno obkrožite)

Podpis vlagatelja:

(Obrazec oddajte v tajništvo šole najkasneje do **konca junija 2025!**
Potrdilo o vpisu v glasbeno šolo prinesite najkasneje do 10. septembra 2025).